

STIHL

DE VELE VOORDELEN VAN HAKSELEN

—

**DE SNELSTE WEG NAAR
EEN UITSTEKEND RESULTAAT**

MAAK PLAATS VOOR GROEI EN VOLDOENING.

In de natuur is elke dag anders. Onder impuls van water en zonlicht groeien bloemen, struiken en bomen steeds hoger. Bomen vertakken zich, jonge scheuten lopen uit, bloesems ontvouwen zich in al hun pracht. De groei van de planten zorgt voor een continue verandering en geeft de natuur daarmee haar rijke verschijning.

Ook in uw eigen tuin is de cyclus van de seizoenen een fascinerende ervaring. Hobbytuiniers worden echter tegelijk voor tal van uitdagingen gesteld: waar naartoe met de woekerende klimop, de steeds hogere heggen of de gevallen najaarsbladeren? Gelukkig kunnen we al het snoeisel en de verwelkte resten van planten hakselen. Op die manier geven we hun waardevolle voedingsstoffen terug aan de bodem als basis voor hun toekomstige groei. Zo krijgt u in uw tuin weer ruimte vrij om met volle teugen te genieten van uw groene paradijs.

Met deze leidraad willen wij u helpen om de planten uit uw eigen tuin te verwerken. Wilt u weten hoe u het hele jaar rond een ordelijke tuin hebt? Hoe u effectief compost aanmaakt en welke materialen goed te composteren zijn? Of wilt u uw bloemperken en bomen op milieuvriendelijke wijze voorzien van belangrijke voedingsstoffen? In deze brochure vindt u de belangrijkste informatie over hakselen, mulchen en composteren in eigen tuin.

STIHL WENST U VEEL SUCCES
MET UW VOLGENDE TUINPROJECT!
AAN DE SLAG!

DOELEN STELLEN EN STARTEN MAAR

HAKSELEN OM ORDE TE BRENGEN IN DE TUIN

Tuinen met veel planten zijn zeer productief. Bij de wisseling van de seizoenen levert dat ettelijke kubieke meters nieuwe organische massa op. Door te hakselen reduceert u die hoeveelheid tot een compact geheel, zorgt u voor een duidelijke structuur en creëert u weer vrije ruimte.

Takken, snoeisel en plantenresten hakselen
Hakselaar veilig gebruiken en onderhouden
Mulch maken

04
07
08

TUINAFVAL VERWERKEN EN COMPOSTEREN

Planten zijn de oudste en natuurlijkste meststoffen ter wereld. Door te composteren maakt u gebruik van hun vruchtbare werking. Met een compostsysteem produceert u duurzaam hoogwaardige voedingsstoffen. Zorg met de groei van gisteren voor een ideale voedingsbodem voor de groei van morgen.

Compostsysteem installeren
Juist composteren
Natuurlijke meststoffen maken

10
12
14

TAKKEN, SNOEISEL EN PLANTENRESTEN HAKSELEN

Een voortuin met smalle groenstroken en rozenperken of een wilde tuin met veel hagen en bomen: elke tuin is anders. Al even verscheiden, van bloemensnoei tot stevige takken, is het materiaal dat door hakselaars wordt verwerkt.

UW HAKSELAAR HOUDT VAN PUUR BIOLOGISCH.

GOED OM TE HAKSELEN

Zowat alles dat onder snoei en ander plantenafval in de tuin valt, is goed om te worden gehakseld. Daarbij hoort hard materiaal zoals takken, twijgen en heggen, maar ook zacht materiaal zoals snoei van bloemen en gebladerte.

NIET GESCHIKT OM TE HAKSELEN

Niet geschikt zijn resten van fruit en groenten uit de tuin of keuken. Hun zuren kunnen schadelijk zijn voor de hakselaar.

GOED OM WETEN

- Bij de keuze van de juiste hakselaar is het type beplanting in de tuin belangrijker dan de oppervlakte. Denk daarom goed na hoeveel hard snoei u hebt van bomen en heggen en welk volume u ongeveer aan zachte plantenresten hebt.
- Is er geen stroomaansluiting in de buurt van de hakselaar, dan biedt de benzinehakselaar de nodige mobiliteit. Voor lawaaigevoelige omgevingen zijn geluidsarme modellen de ideale oplossing.
- Hebt u geen hakselaar bij de hand, dan kunt u afgevallen bladeren ook met een grasmaaier met opvangbak verzamelen en versnipperen.

HET HELE JAAR DOOR HAKSELEN.

Het hakselseizoen begint al in de vroege lente. Takken die afgeknakt zijn door stormweer en sneeuw, afgevallen bladeren of de eerste voorjaars snoei - nu is het juiste moment om de resten van het voorjaar en de schade van de winter op orde te brengen.

In de lente en de zomer krijgen de planten in de tuin een flinke groeischeut. Bloemen en struiken hebben verschillende bloeiperioden, onkruid en wildgroei verschijnen altijd en overal onaangekondigd. Het best houdt u uw groen voortdurend in toom met een heggenschaar, kantenmaaier, kettingzaag en hakselaar.

De herfst is de drukste periode voor hakselwerken. Vóór de koude er aankomt moet u uw tuin winterklaar maken en voorbereiden op het komende jaar. Of u dan de bladeren verwijdert van het gras, uw struiken en heggen of uw bomen snoeit: bijna alle plantenresten kunnen met een hakselaar optimaal verwerkt worden.

HAKSELAARS MAKEN HET WERK IN DE TUIN DUURZAAM.

Een tuin van 1.000 m² produceert per jaar gemiddeld 125 m³ plantenresten en snoeisel. Deze grote massa bevat veel meer dan enkel afval. Gebruik het potentieel daarom liever nuttig, in plaats van het tegen betaling af te voeren in de bak voor biologisch afval of te laten ophalen door een tuinbouwbedrijf. Met een correct hergebruik van deze hoogwaardige grondstoffen ondersteunt u de kringloop van de natuur en produceert u uw eigen meststoffen en mulch. Bovendien hoeft u dan geen kunstmeststoffen of humus te gebruiken.

DE JUISTE UITRUSTING TEGEN WILDGROEI.

Meer informatie over de veelzijdige en performante STIHL hakselaars, kettingzagen, heggenscharen, combimotors en grasmaaiers vindt u op nl.stihl.be of stihl.nl, bij uw STIHL dealer en ook in de actuele STIHL catalogus.

VEILIG GEBRUIK EN ONDERHOUD VAN HAKSELAARS

Hakselaars reduceren tuinafval tot een minimum. Met hun messen en cilinders zijn het efficiënte hulpmiddelen in de tuin. Maar het is belangrijk om ze veilig te gebruiken. Als u tijdens hun gebruik, bij het onderhoud en de bewaring de belangrijkste regels in acht neemt, staat niets een productieve opruiming in de weg.

- Draag tijdens het hakselen nauw aansluitende werkkleding, handschoenen, een veiligheidsbril, stevige schoenen, en indien nodig gehoorbescherming.
- Lees de handleiding van uw hakselaar zorgvuldig voordat u hem voor het eerst in gebruik neemt.
- Plaats de hakselaar op een vaste, stabiele ondergrond en let erop dat het apparaat niet kan kantelen. Verplaats het apparaat niet wanneer het in werking is.
- Vul de draaiende hakselaar continu bij. Werkt het apparaat langzamer, wacht dan even met het toevoegen van materiaal.
- Overschrijd de maximale takdiameter van uw hakselaar niet. Voeg takken met het onvertakte uiteinde eerst in de hakselaar.
- Gebruik de automatische terugloopknop wanneer het materiaal geblokkeerd is. Is die niet aanwezig, schakel de hakselaar dan uit voordat u de verstopping oplost.
- Voeg geen aarde, stenen, glas of kunststof in het apparaat.
- Reinig na elk gebruik de reductie-eenheid en de trechter. Gebruik daarvoor een borstel of een vochtige doek. Een waterstraal kan schadelijk zijn.
- Bewaar de hakselaar op een vorstvrije en droge plaats. Een dekzeil beschermt het apparaat tegen stof.
- Laat uw hakselaar bij de start van het seizoen nakijken door uw dealer.

MULCH MAKEN

In de vrije natuur is slechts zelden onbeschermd, vrije grond te zien. Naast levende planten bedekken vooral afgestorven plantenresten zoals bladeren, naalden en takken de grond in het bos. Zij bieden bescherming en stimuleren met hun voedingsstoffen de kringloop van de groei van nieuwe planten. Het resultaat is vruchtbare humusrijke grond. Voor een duurzame verzorging van uw tuin past u dit biologische principe gewoon toe op uw eigen tuin, door te mulchen.

GOED OM WETEN

Grasmaaisel is ideaal om bij houtachtig hakselmateriaal te worden gevoegd. Laat vers grasmaaisel eerst los verspreid drogen vooraleer u het onder het hakselmateriaal mengt. De grond krijgt dan meer zuurstof.

MULCHEN ZORGT VOOR MINDER WERK, MINDER WATER, MINDER MESTSTOFFEN EN MINDER ZIEKTEN.

Bomen, heggen en bloemen bieden de ideale organische substantie voor mulchmateriaal. Met een hakselaar maakt u van deze plantenresten hoogwaardige mulch. Verdeel die als natuurlijke deklaag over uw perken, rond uw sierplanten en voedingsgewassen. De organische massa heeft een positieve invloed op de bodemkwaliteit en de groei:

- de mulch biedt een natuurlijke isolatie tegen hitte en vorst. Bij regen voorkomt de laag dat er aarde wegspoelt. Tegelijk zorgt dit ervoor dat zowat een derde minder water verdamt in vergelijking met onbeschermd bodems. Zo bespaart u water bij het besproeien of gieten.
- bovendien bevat mulch belangrijke voedingsstoffen die de bodemkwaliteit duurzaam verbeteren. Hun meststof ontstaat zonder chemie en komt volledig uit de eigen tuin. De micro-organismen ervan breken de plantenresten langzaam af en produceren zo nieuwe humus.
- terwijl sierplanten en voedingsgewassen in hun groei worden ondersteund, voorkomt mulch onkruid. De deklaag laat geen zonlicht door tot de zaden ervan en onttrekt hen op die manier hun voedingsbodem. Alle gewenste planten in uw tuin profiteren van het mulchen en zijn beter bestand tegen ziekten en ongedierte.

OOK GRAS KAN WORDEN GEMULCHT.

Bij de STIHL grasmaaiers vindt u ook modellen met mulchfunctie. Tijdens het maaien valt het gemaaid gras meteen terug tussen de grassprietten en dient zo als voedingsrijke meststof. Meer informatie daarover vindt u in de STIHL brochure 'Een mooi verzorgd gazon zonder moeite', bij uw STIHL dealer of op nl.stihl.be of stihl.nl

COMPOSTSYSTEEM INSTALLEREN

Bij het composteren verteren de kleinste levende wezens uit de bodem organische resten tot humus. Voor een ideaal verloop van dit biologische proces zijn het microklimaat en de mengeling van materiaal in de composthoop van doorslaggevend belang.

ZORG VOOR EEN GOED KLIMAAT.

Met de juiste compostplaats legt u de basis om efficiënt te composteren. Kies best een plaats half in de schaduw, beschermt tegen de wind en gemakkelijk toegankelijk. Zorg voor genoeg plaats om te verzamelen, sorteren, hakselen en composteren. Een systeem met drie bakken, een goede verluchting en rechtstreeks toegang tot de bodem vormen de basis. Eén bak biedt plaats voor de huidige compost, één bak dient om materiaal te verzamelen en één bak bevat de compost die klaar is. Elke bak moet minstens een kubieke meter groot zijn voor een ideaal klimaat in het centrum. Dek de compost af als bescherming tegen regen en zon. Nabijgelegen aansluitingen voor water en stroom maken het werk ook eenvoudiger. Denk ook aan de regelgeving betreffende de voorgeschreven afstand tegenover uw burens.

VOOR UW COMPOST ALLEEN HET BESTE.

GOED OM TE COMPOSTEREN

Organische resten uit de tuin en de keuken zijn ideaal om te composteren. Denk daar bij aan groenafval, verwelkte bloemen, vaste planten, loof, grasmaaisel, snoeisel van bomen, struiken en heggen, resten van fruit en groenten, thee, koffie en eieren, papieren zakdoekjes, keukenpapier, en in beperkte hoeveelheden ook zaagsel.

NIET AAN TE RADEN

Zieke planten, onkruid met sterke zaadzetting, wortelen, papier of karton raden we af.

NIET GESCHIKT OM TE COMPOSTEREN

Niet geschikt zijn kunststof, metaal, glas, steen, leer, vleesresten, bakwaren, oude olie of vetten, gecoat papier en behandeld hout.

JUIST COMPOSTEREN

De juiste voorbereiding van uw compost vormt de basis voor een effectieve werking van de micro-organismen. Als u dan in de tuin nog enkele richtlijnen in acht neemt, loopt het omzettingsproces tot humus vanzelf.

STAP VOOR STAP: ZO COMPOSTEERT U OP DE JUISTE MANIER.

- Stapel de compost losjes op elkaar voor een optimale verluchting. Begin met een eerste laag van zowat 20 cm grof hakselmateriaal, gevolgd door het fijnere materiaal.
- Meng vervolgens zacht plantenmateriaal met vast, houtachtig hakselgoed. Als vuistregel geldt hier een verhouding van 3 (zacht) tegen 1 (vast).
- Maak de grove resten klein met de hakselaar. Meermaals hakselen zorgt voor een nog betere vertering.
- Keer de compost regelmatig om met een mestvork.
- Dek de compost af als bescherming tegen regen en zon.
- Besproei de compost slechts matig indien uitdroging dreigt.
- Verplaats de half verteerde compost na zowat 3 weken naar de volgende bak.
- Na uiterlijk een jaar is de compost klaar. Die ruikt naar vruchtbare aarde.
- Klaar voor gebruik als natuurlijke meststof. Onverteerde grovere resten zeeft u, zodat die opnieuw bij de volgende compost kunnen worden gemengd.

GOED OM WETEN

- Voeg bij de nieuwe composthoop om te beginnen een scheut rijpe compost. De micro-organismen hierin versnellen het stofwisselingsproces. Ook een mengsel van 10 liter warm water met 1 kilogram suiker en 10 gram gist is nuttig.
- Met uienschillen, knoflook, vlierbessen, koffie- en theedik trekt u doelbewust regenwormen aan. Dek het keukenafval steeds af, als bescherming tegen grotere dieren.
- Verzamel gehakselde takken en voeg ze doorheen het jaar bij uw vers grasmaaisel, dat rijk is aan stikstof.
- Rijpe compost herkent u aan de kerstest. Komt het zaad in een schaal compost gelijkmatig op, dan is de compost klaar.

NATUURLIJKE MESTSTOFFEN MAKEN

In een handvol compost leven ongeveer tien miljard organismen. Ze produceren een humus die veel voedingsstoffen en spoorelementen bevat, zoals stikstof, fosfor, kalium en magnesium. Met humus bemeste planten zijn resistenter tegen ziekten en ongedierte en groeien sneller. Deze meststof bevordert de kwaliteit van de bodem, en verbetert met zijn kruimelige structuur de verluchting en wateropname. Door regelmatig te composteren helpt u de natuurlijke biologische kringloop te sluiten. Bovendien verlaagt u de behoefte aan extra meststoffen.

DE MENGELING MAAKT HET VERSCHIL.

Van essentieel belang voor een snelle vertering tot hoogwaardige meststof is de verhouding van koolstof- (C) en stikstofhoudende (N) plantenresten. Een evenwichtige mengeling van C/N in de compost bedraagt ongeveer 25 tegen 1 tot 30 tegen 1. Micro-organismen en andere zeer kleine levende wezens vermeerderen zich in dat geval optimaal en brengen stabiele humusverbindingen tot stand. Meng daarom steeds 'groene' materialen die veel stikstof bevatten, zoals plantenresten en grasmaaisel, met 'bruine' resten die veel koolstof bevatten, zoals gehakselde takken en bladeren.

KOOLSTOF-/STIKSTOFWAARDEN (C/N) VAN ENKELE COMPOSTMATERIALEN

MATERIAAL	C/N-VERHOUDING
Groenteresten	13 tegen 1
Grasmaaisel	12 tegen 1 tot 25 tegen 1
Bladeren (afhankelijk van boomsoort)	30 tegen 1 tot 60 tegen 1
Gemengd tuinafval	20 tegen 1 tot 60 tegen 1
Houtsnoeisel	100 tegen 1 tot 150 tegen 1
Zaagsel	500 tegen 1

GOED OM WETEN

- Voor een overvloedige oogst in uw fruit- en groentetuin gebruikt u als meststof het best organisch afval of rijpe compost.
- Voeg gehakseld gebladerte vermengd met vers grasmaaisel bij de compost. Op die manier kan het grasmaaisel ademen en kleven de bladeren niet aan elkaar.

**NIEUWSGIERIG?
HIER VINDT U MEER INFORMATIE:**

nl.stihl.be of stihl.nl

0420 000 1716. M6. L9. CO.

Gedrukt in Duitsland

© ANDREAS STIHL AG & Co. KG 2019

Milieuvriendelijk, chloorvrij gebleekt
papier.